

ZILELE „ION UNGUREANU“ – ediția a II-a
23 iunie – 6 iulie, Universitatea București

Perioada 23 iunie – 6 iulie a fost marcată, în Facultatea de Sociologie a Universității din București, de desfășurarea unei importante manifestări studențești organizată de ASOCIAȚIA „MIRCEA VULCĂNESCU“ sub genericul *Zilele „ION UNGUREANU“*. Această manifestare anuală se află deja la cea de-a doua ediție. Conținutul său efectiv l-a constituit finalizarea unei părți dintr-o amplă cercetare asupra rezistenței românești la comunism, inițiată de Asociație în colaborare cu Institutul pentru Studiul Totalitarismului, sub coordonarea prof. univ. dr. Ilie Bădescu. Această cercetare reprezintă, de altfel, centrul preocupărilor și al activității Asociației „MIRCEA VULCĂNESCU“ – grup de studii înființat cu aproape doi ani în urmă de către studenți ai Facultății de Sociologie. Scopul său declarat era examinarea cu instrumentele științei și elaborarea unei explicații teoretice a fenomenului.

În cadrul Zilelor „ION UNGUREANU“, Asociația a organizat și *Simpozionul „ION UNGUREANU“* ce s-a voit a fi nu numai o manifestare de pios omagiu adus memoriei reputatului sociolog și profesor român dispărut prea curând dintre discipolii săi, dar și o sesiune de comunicări științifice – inspirate în bună măsură de ideile cuprinse în cărțile ce poartă semnătura lui Ion Ungureanu. Au fost prezenți, în calitate de invitați, doamna Vivi Ungureanu, dna prof. Maria Larionescu, dl. prof. Ilie Bădescu, dl. Mihai Ungheanu, dl. prof. Mihail Diaconescu, dnii Traian Cernescu și Vasile Romanescu – cercetători la Centrul de Studii Urbane și Regionale, dl. Dumitru Dumitrescu – cercetător la Institutul Național de Sociologie.

Au participat, de asemeni, studenți și absolvenți, membri ai Asociației „MIRCEA VULCĂNESCU“.

Simpozionul a debutat cu evocarea omului și cărturarului Ion Ungureanu de către prof. Ilie Bădescu, urmată de o riguroasă conturare a locului și rolului creației sociologului român în cultura română postbelică realizată de criticul literar Mihai Ungheanu. Dl. Ungheanu a subliniat noutatea paradigmei propuse de Ion Ungureanu în sociologie – profitabilă însă pentru o arie mai largă din științele umane – și a notat punctele de contact ale ideilor acestuia cu concepțiile celor care formează „generația universitară postbelică“ – cea care s-a afirmat printr-o fructuoasă insubordonare a gândirii la linia ideologică oficială.

Au urmat lucrări ale studenților, înscrise, în urma unei selecții anterioare, în două secțiuni tematice: I. *Elemente de sociologie românească* și II. *Structuri sociale în perspectiva raportului agresiune-rezistență*. Astfel, din prima secțiune au făcut parte comunicările: *Naționalismul în opera lui Constantin Rădulescu-Motru* (Marin Zulean) și *„Mesianismul pozitiv“ al sociologiei românești – Virgil Bărbat și „Extensiunea Universitară“* (Dan Dungaci). Dl. Zulean a urmărit una dintre principalele idei aflate la temelia operei lui C. Rădulescu-Motru, în lucrări ca „Cultura română și politicianismul“, „Românismul, catehismul unei noi spiritualități“ etc., dintr-o perspectivă inedită și a încercat o evaluare a actualității soluțiilor propuse de cărturarul român.

Comunicarea dlui Dungaci s-a constituit într-o pledoarie pentru o istorie a sociologiei românești care să depășească „compartimentarea“ acesteia după criterii mai mult sau mai puțin arbitrare și să urmărească preponderent ideile - forță care au ghidat-o pe aceasta de-a lungul întregii sale desfășurări.

Acest tip de demers a fost ilustrat cu exemplul operci teoretice și de acțiune socială al profesorului clujean Virgil Bărbat.

Cea de-a doua secțiune a cuprins comunicările: *Comunitățile tradiționale și rezistente la comunism* (Claudia Buruiană) și *Naționalismul și restructurarea lumii contemporane – căderea Imperiului sovietic* (Sandra Cristea). Comunicările țărănești tradiționale, relativ bine conservate în sud-estul Europei, în speță în România, au reprezentat – afirma dra Claudia Buruiană – punctele nodale ale rezistenței popoarelor la comunism, în dublu sens. Pe de o parte, elementele fundamentale ale structurilor materiale (un tip special de legătură cu pământul și cu întreg cadrul natural de viață) și spirituale (creștinism cosmic) ale lor s-au dovedit *impenetrabile* din exterior, pe de altă parte din aceste comunități au plecat majoritatea celor ce au alcătuit formațiunile de rezistență activă, armată, din munți.

Lucrarea dre Sandra Cristea examinează în principal raportul dintre naționalism și imperialism, ajungând la concluzia că naționalismul reprezintă o forță esențială în trasarea coordonatelor geopolitice ale lumii – fiind capabil, în egală măsură, să formeze și să destructureze imperii – și de care nu doar analizele teoretice, științifice, dar și deciziile practice, politice se cuvine să țină cont acum mai mult ca oricând.

A urmat expunerea de către dl. Dan Dungaciuc – președintele Asociației, a unei comunicări ce însuma concluziile parțiale ale cercetării privitoare la rezistența românească la comunism desfășurată de membrii Asociației „MIRCEA VULCĂNEȘCU”, comunicare intitulată: *Elemente pentru o perspectivă asupra rezistenței poporului român la comunism*.

O ultimă parte a manifestării au constituit-o dezbaterile pe marginea temelor puse în discuție.

Motivul pentru care am insistat asupra prezentării Simpozionului „ION UNGUREANU” este acela că subiectele pe care s-a axat dovedesc o bună conștiință a propriei profesii la studenții sociologi și disponibilitatea asumării de către aceștia a problemelor fundamentale ale societății românești de azi – elemente indispensabile în definirea unei direcții de generație.

Sanda Cristea

BANCA DE DATE A UNIUNII EUROPENE: O SURSĂ MODERNĂ DE INFORMARE PENTRU SOCIOLOGI

Nu de mult timp funcționează în clădirea institutului-gazdă INID, pe strada George Enescu, nr. 27-29, Centrul de informare europeană. Aici cercetătorul poate găsi diferite informații despre țările Europei și globul întreg, precum și despre instituțiile europene, informații, care prezintă interes și pentru sociologi.

Centrul dispune de o mică rețea de calculatoare și de o sală de lectură. Prin intermediul calculatoarelor se poate avea acces la mai multe baze de date referitoare la Uniunea Europeană.

Un prim grup de baze de date se referă la programele de cercetare și dezvoltare ce se desfășoară în Uniunea Europeană. Fiecare bază de date vizează un anumit aspect. Una dintre ele cuprinde acronime (denumiri codificate de programe etc.), altă bază cuprinde programele propriu-zise de cercetare, fiecare dintre ele fiind însoțit de o scurtă prezentare.

Urmează o bază de date cu proiectele cuprinse în aceste programe, o bază cu publicații în domeniul „Research and Development”, o altă cu parteneri de acțiune posibili în acest domeniu, o bază cu rezultatele programelor deja înfăptuite și o bază cu știri, plus o bază de documente ale Comunității care alcătuiesc fundamentul legislativ al acestor programe de cercetare și dezvoltare.